

Kúria: a sztrájkjog nem szűkíthető

Budapest, 2013. április 14., vasárnap (MTI) - A sztrájkjog leszűkítve nem értelmezhető, és ha törvény kifejezetten nem tiltja, nem is korlátozható - mondta Tálné Molnár Erika, a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának helyettes vezetője a testület véleményét ismertetve egy sajtóbeszélgetésen.

A kollégium április 8-i ülésén megtárgyalta a sztrájktörvény egyes rendelkezéseivel kapcsolatban a bírói gyakorlatban az utóbbi időben felmerült értelmezési problémákat - mondta a munkajogi szakág vezetője. Rámutatott: a sztrájktörvény, az alaptörvény, a magyar bírói gyakorlat és a nemzetközi jogi normák is egyértelműen azt támasztják alá, hogy a sztrájkjogot tágan kell értelmezni.

"Ha valamely követelés tekintetében megállapítható - mondta -, hogy az a sztrájkot kezdeményezők gazdasági és szociális érdekeik biztosítására irányul, és a sztrájkot törvény kifejezetten nem tiltja, a sztrájkjog a munkavállalókat megilleti. A sztrájkjog gyakorlása mint a munkavállalókat megillető alkotmányos alapjog (...) tehát nem korlátozható, nem szűkíthető a munka törvénykönyve szerinti kollektív munkaügyi vita alanyai között felmerült, munkaviszonnyal összefüggő, kollektív szerződéses vagy annak minősülő megállapodás eléréséhez biztosított jogra."

A kollégiumi vélemény szerint a sztrájkjog gyakorolhatóságáról a konkrét ügyben megfogalmazott egyes sztrájkkövetelések alapján lehet dönteni - fűzte hozzá.

A sztrájktörvény 2010 vége óta kimondja, hogy a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végző munkáltatónál csak akkor gyakorolható a sztrájk, ha az a még elégséges szolgáltatás teljesítését nem gátolja. Ha ezt konkrét törvényi szabályozás, illetve a felek megállapodása az adott esetre vonatkozóan nem rögzíti, akkor a közigazgatási és munkaügyi bíróságnak kell döntenie a még elégséges szolgáltatásról. Tehát ebben az esetben csak akkor legális a sztrájk, ha a közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős határozata megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.

Ezzel kapcsolatban Tálné Molnár Erika elmondta: eddig két ágazatban rögzítette törvény a még elégséges szolgáltatás mértékét, módját. Az egyik a tavaly nyáron életbe lépett, a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény, amely a közforgalmú közlekedésre vonatkozik, a másik az ez évtől hatályos postai szolgáltatásokról szóló törvény.

A törvény a sztrájkjog gyakorlását ellehetetlenítő magatartások megakadályozása érdekében öt munkanapot ad a bíróságnak a még elégséges szolgáltatással kapcsolatos jogvita eldöntésére, emiatt azonban ott már részletes bizonyításra, szakvélemények beszerzésére, ütköztetésére nincs mód.

A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának véleménye szerint a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről az illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróság a felek által megtett ajánlatok mérlegelésével, az egyik fél által tett végső ajánlat elfogadásáról rendelkező határozat meghozatalával nemperes eljárásban dönt.

A kollégiumvezető-helyettes kiemelte, hogy a bíróság akkor kerül döntési helyzetbe, ha a felek szakmailag megalapozott ajánlatokat tesznek a még elégséges szolgáltatás biztosításának mértékére, módjára.

A sztrájktörvény a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végző munkáltatóként jelöli meg a közforgalmú tömegközlekedésben, távközlésben, továbbá az energiaszolgáltatásban tevékenykedő szervezeteket. Ez a felsorolás azonban nem taxatív, hanem csupán példálózó - figyelmeztetett a szakember. Megjegyezte: ha sztrájkkövetelésben érintett munkáltató nem határozható meg, a kormánynak kell öt napon belül kijelölnie azt, aki az egyeztető eljárásban képviseli a munkáltatói oldalt, tehát az elégséges szolgáltatással kapcsolatos nemperes bírósági eljárásban ügyfél lehet a kormány is.

Kalás Tibor, a kollégium vezetője a háttérbeszélgetésen hangsúlyozta, hogy a kollégiumi vélemény nem helyezi új alapokra a sztrájkjogot, sokkal inkább az elmúlt évek bírói gyakorlatának összegzése.

Hozzátette: a Kúria kollégiumi véleményei az ítélezési gyakorlat egységesítését elősegítő eszközök, amelyek nem kötelezőek az alsóbb fokú bíróságokra, "meggyőző erejüket az indoklás színvonala határozza meg".

A kollégium foglalkozott a munkavállalót a munkaügyi perekben megillető munkavállalói költségkedvezménnyel, amely a per egész tartamára, így az elsőfokú eljárásra, a fellebbezési szakra, valamint a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásra is vonatkozik, és teljes költségmentességet jelent, tehát illetékmentességet, a felmerülő költségek előlegezése és megfizetése, valamint a perköltség-biztosíték letétele alóli mentességet és a pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezésének lehetőségét.

A költségkedvezmény egyetlen feltétele, hogy akkor illeti meg a pereskedő dolgozót, ha keresete nem haladja meg a munkaviszony megszűntetését megelőző második év nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének kétszeresét, ami 2012-ben 446 000 forint, 2011-ben 416 000 forint volt. Ez nagy jelentőségű a munkavállalók számára, mivel mentesülnek az illeték alól, ami perszakaszonként hat, nyolc, illetve tíz százalék - hangsúlyozta Tálné Molnár Erika.

A kollégium a tavaly nyári jogszabályváltozásokkal összefüggésben az átmeneti szabályokat és a folyamatban lévő ügyek helyes értelmezését vizsgálta.

bja \ brl \ bpg \ blz

MTI 2013. április 14., vasárnap 10:29